

4. neděle postní rok A (2026)

1. čtení – 1 Sam 16,1b.6-7.10-13a

David je pomazán za krále nad Izraelem.

Čtení z první knihy Samuelovy.

Hospodin řekl Samuelovi: „Napln svůj roh olejem a jdi! Posílám tě k Jesseovi, Betlémanu, protože jsem si vyhlédl krále mezi jeho syny.“ Když (Samuel) přišel a spatřil Eliaba, řekl si: „Jistě tenhle je před Hospodinem jeho pomazaný.“ Hospodin však řekl Samuelovi: „Nevšímej si jeho vzhledu ani vysoké postavy, neboť ho vylučuji. Nedívám se totiž jako člověk; člověk soudí podle zdání, Hospodin však vidí do srdce.“ Jesse předvedl před Samuela sedm svých synů, ale Samuel řekl: „Mezi nimi Hospodin nevyvolil nikoho.“ A zeptal se: „Jsou to již všichni chlapi?“ Jesse odpověděl: „Ještě je nejmladší, ten pase stáda.“ Samuel tedy řekl Jesseovi: „Pošli pro něho, neboť nesedneme k jídlu, dokud sem nepřijde.“ Poslal tedy a uvedl ho: byl plavovlasý, s krásnýma očima a milého vzhledu. Tu řekl Hospodin: „Nuže, pomaz ho; to je on.“ Samuel vzal roh s olejem a pomazal ho uprostřed jeho bratrů. Od toho dne i nadále působil s Davidem Hospodinův duch.

Mezizpěv – Žl 23,1-3a.3b-4.5.6

Hospodin je můj pastýř, nic nepostrádám.

Hospodin je můj pastýř, nic nepostrádám,
dává mi prodlévat na svěžích pastvinách,
vodí mě k vodám, kde si mohu odpočinout,
občerstvuje mou duši.

Vede mě po správných cestách
pro svoje jméno.
I kdybych šel temnotou rokle,
nezaleknu se zla, vždyť ty jsi se mnou.
Tvůj kyj a tvá hůl,
ty jsou má útěcha.

Prostíráš pro mě stůl
před zraky mých nepřátel,
hlavu mi mažeš olejem,
má číše přetéká.

Štěstí a přízeň mě provázejí
po všechny dny mého života,
přebývat smím v Hospodinově domě
na dlouhé, předlouhé časy.

2. čtení – Ef 5,8-14

Vstaň z mrtvých, a Kristus tě osvíti.

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Efesanům.

(Bratři!) Byli jste kdysi tmou, ale teď jste světlem v Pánu. Žijte jako děti světla. Ovoce toho světla totiž (záleží) ve všestranné dobrotě, spravedlnosti a (v životě podle) pravdy. Zkoumejte, co se líbí Pánu, a nemějte žádnou účast v těch neplodných skutcích tmy; spíše je (veřejně) odsuzujte. Vždyť (člověku) je hanba už jen o tom mluvit, co ti lidé potají páchají. Všechno, co se odsoudí, ukáže se v pravém světle. Všechno totiž, na co se vrhne světlo, je potom zřejmé. Proto se říká (v Písmu): „Probud' se, spáči, vstaň z mrtvých, a Kristus tě osvíti.“

Zpěv před evangeliem – Jan 8,12

Já jsem světlo světa, praví Pán, kdo mě následuje, bude mít světlo života.

Evangeliium – Jan 9,1-41

Šel tam tedy, umyl se, a když se vrátil, viděl.

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš uviděl cestou člověka, který byl od narození slepý. Jeho učedníci se ho zeptali: „Mistře, kdo zhřešil: on sám nebo jeho rodiče, že se narodil slepý?“ Ježíš odpověděl: „Nezhřešil ani on, ani jeho rodiče, ale mají se na něm zjevit Boží skutky. Musíme konat skutky toho, který mě poslal, dokud je den. Přichází noc, kdy nikdo nebude moci pracovat. Pokud jsem na světě, jsem světlo světa.“ Po těch slovech plivl na zem, udělal ze sliny bláto, potřel mu tím blátem oči a řekl mu: „Jdi se umýt v rybníku Siloe“ - to slovo znamená „Poslaný“. Šel tam tedy, umyl se, a když se vrátil, viděl. Sousedé a ti, kteří ho dříve vídali žebrat, se ptali: „Není to ten, který tu sedával a žebral?“ Jedni tvrdili: „Je to on.“ Jiní říkali:

„Není, ale je mu podobný.“ On řekl: „Jsem to já.“ Ptali se ho tedy: „Jak to, že teď vidíš?“ On odpověděl: „Člověk jménem Ježíš udělal bláto, pomazal mi oči a řekl: 'Jdi k Siloe a umyj se!' Šel jsem tedy, umyl se a vidím.“ Ptali se ho: „Kde je ten člověk?“ Odpověděl: „To nevím.“ Přivedli toho bývalého slepce k farizeům. Ten den, kdy Ježíš udělal bláto a otevřel mu oči, byla zrovna sobota. Také farizeové se ho znovu vyptávali, jak nabyl zraku. On jim odpověděl: „Přiložil mi na oči bláto, umyl jsem se a vidím.“ Někteří farizeové říkali: „Ten člověk není od Boha, protože nezachovává sobotu.“ Jiní ale namítali: „Jak by mohl hříšný člověk dělat taková znamení!“ A nemohli se dohodnout. Znovu se tedy zeptali toho slepého: „Co ty o něm říkáš, když ti otevřel oči?“ On odpověděl: „Je to prorok.“ Židé však tomu nechtěli věřit, že byl slepý a že nabyl zraku, až si zavolali rodiče toho uzdraveného slepce a zeptali se jich: „Je to váš syn, o kterém vy říkáte, že se narodil slepý? Jak to, že teď vidí?“ Jeho rodiče odpověděli: „Víme, že je to náš syn a že se narodil slepý. Ale jak to přijde, že teď vidí, to nevíme, a kdo mu otevřel oči, to my nevíme. Zeptejte se jeho. Je dospělý, ať mluví sám za sebe!“ To jeho rodiče řekli, protože se báli židů. Židé se už totiž usnesli, aby každý, kdo Ježíše vyzná jako Mesiáše, byl vyloučen ze synagogy. Proto jeho rodiče řekli: „Je dospělý, zeptejte se jeho.“ Zavolali tedy ještě jednou toho bývalého slepce a řekli mu: „Vzdej Bohu chválu! My víme, že ten člověk je hříšník.“ On odpověděl: „Zda je hříšník, to nevím, ale vím jedno: že jsem byl slepý, a teď vidím.“ Zeptali se ho tedy: „Co s tebou udělal? Jak ti otevřel oči?“ Odpověděl jim: „Už jsem vám to řekl, ale jako byste to neslyšeli. Proč to chcete slyšet znovu? Chcete se snad i vy stát jeho učedníky?“ Osopili se na něj: „Ty jsi jeho učedník! My jsme učedníci Mojžíšovi. My víme, že k Mojžíšovi mluvil Bůh, o tomhle však nevíme, odkud je.“ Ten člověk jim odpověděl: „To je skutečně divné, že vy nevíte, odkud je - a otevřel mi oči. Víme, že hříšníky Bůh neslyší, ale slyší toho, kdo je zbožný a plní jeho vůli. Od věků nebylo slýcháno, že by někdo otevřel oči slepému od narození. Kdyby tento člověk nebyl od Boha, nic by nedokázal.“ Řekli mu: „V hříších ses celý narodil - a ty nás chceš poučovat?“ A vyhnali ho. Ježíš se dověděl, že ho vyhnali; vyhledal ho a řekl mu: „Věříš v Syna člověka?“ Odpověděl: „A kdo je to, pane, abych v něho uvěřil?“ Ježíš mu řekl: „Viděls ho: je to ten, kdo s tebou mluví.“ On na to řekl: „Věřím, Pane!“ a padl před ním na kolena. Ježíš prohlásil: „Přišel jsem na tento svět soudit: aby ti, kdo nevidí, viděli, a kdo vidí, oslepli.“ Slyšeli to někteří farizeové, kteří byli u něho, a řekli mu: „Jsme snad i my slepí?“ Ježíš jim odpověděl: „Kdybyste byli slepí, neměli byste hřích. Vy však říkáte: 'Vidíme.' Proto váš hřích trvá.“

Homilie

Drazí bratři a sestry,

Ježíš dnes v evangeliu říká velmi silná slova: **„Já jsem světlo světa. Kdo mě následuje, nebude chodit ve tmě, ale bude mít světlo života.“** A hned poté slyšíme příběh o člověku, který byl od narození slepý.

Lidé kolem něj začnou okamžitě hledat viníka. Ptají se: „Kdo zhřešil, že se narodil slepý? On, nebo jeho rodiče?“ Je to velmi lidská reakce. Když vidíme utrpení nebo nemoc, často hledáme vysvětlení a někdy i viníka. A někdy dokonce obviňujeme Boha.

Ježíš ale odpovídá úplně jinak. Neřeší otázku viny. Říká: „Na něm se mají zjevit Boží skutky.“ A potom dělá něco velmi zvláštního – udělá bláto, potře mu oči a pošle ho, aby se umyl v rybníku Siloe. Ten člověk poslechne, jde, umyje se – a začne vidět.

Tento příběh ale není jen o uzdravení tělesných očí. Je především o uzdravení zraku srdce. Evangelium totiž ukazuje zvláštní paradox: slepý začne vidět – a ti, kteří si myslí, že vidí, zůstávají ve tmě.

Farizeové mají zdravé oči, znají Zákon, považují se za spravedlivé. A přesto nedokážou poznat, že před nimi stojí Boží Syn. Jsou přesvědčeni, že vidí pravdu, ale ve skutečnosti jsou duchovně slepí.

A tady se evangelium dotýká i nás. Protože i my můžeme někdy trpět určitou duchovní slepotou. Ne proto, že bychom neměli oči, ale protože někdy nechceme vidět.

Lidová moudrost říká, že není horšího hluchého než ten, kdo nechce slyšet, a není horšího slepého než ten, kdo nechce vidět. Kolikrát se stává, že vidíme chyby druhých, ale ne své vlastní. Kolikrát slyšíme mnoho zpráv a názorů, ale nechceme slyšet Boží hlas.

Někdy si dokonce zvykáme na určitou tmu v životě – na malé kompromisy se zlem, na pohodlnost, na egoismus. A postupně přestáváme vnímat, že něco není v pořádku. **Nejhorší lež je totiž ta, kterou člověk říká sám sobě.**

Ježíš ale přichází jako světlo. A světlo má jednu vlastnost – odhaluje věci takové, jaké skutečně jsou. Někdy je to nepříjemné, protože světlo ukáže i to, co bychom raději skryli. Ale právě díky světlu můžeme začít vidět správně.

Proto dnes můžeme říct, že i my potřebujeme duchovního „očního lékaře“. Někdy máme oči duše zakalené hříchem, egoismem nebo strachem. A Kristus nám dává prostředky, které tento zrak uzdravují.

Jedním z nich je svátost smíření. Když člověk upřímně vyzná své hříchy, je to jako kdyby se umyl v prameni, podobně jako slepý v rybníku Siloe. **Najednou začíná znovu vidět jasněji.**

Dalším světlem našeho života je Eucharistie. V ní nás Kristus posiluje, aby náš pohled na svět nebyl jen lidský, ale aby byl naplněný vírou, nadějí a láskou. **Eucharistie nás učí vidět druhé lidi jako bratry a sestry.**

Dnešní neděle má také zvláštní jméno – **Laetare**, což znamená „Raduj se“. Je to neděle radosti uprostřed postní doby. **Připomíná nám, že Bůh nenechává člověka ve tmě.**

Když se díváme jen očima těla, často vidíme mnoho věcí, které nás mohou znepokojovat: problémy světa, nejistotu, nemoc, strach. **Ale když se díváme očima víry, vidíme, že Kristus jde s námi.**

Proto dnes prosme Pána o jeden velký dar: **o dar otevřených očí srdce.** Abychom nehodnotili druhé jen podle zdání. Abychom dokázali vidět dobro tam, kde ho druzí možná nevidí. A především, abychom dokázali vidět Krista v našem každodenním životě.

At' se tedy i na nás naplní Ježíšova slova: **„Já jsem světlo světa. Kdo mě následuje, nebude chodit ve tmě, ale bude mít světlo života.“**
Amen.